

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева
L. N. Gumilyov Eurasian National University

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ- ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯ,
тақырыбы: «ЖАҺАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ҚАЗІРГІ ЭКОНОМИКА»

МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ,
на тему: «СОВРЕМЕННАЯ ЭКОНОМИКА В УСЛОВИЯХ
ГЛОБАЛИЗАЦИИ»

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE,
on the topic: « MODERN ECONOMY IN THE CONDITIONS OF
GLOBALIZATION »

Нұр-Сұлтан, 2019

УДК 330
ББК 65.01
С56

Рецензенты:

Кайкен Ж.Б. к.э.н., профессор кафедры "Бизнес и управление" Казахского гуманитарно-юридического инновационного университета
Тажбенова Г.Д. к.т.н., доцент экономики, заведующая кафедрой экономических и математических дисциплин Евразийского гуманитарного института

Современная экономика в условиях глобализации: сборник Международной научно-практической конференции / Евразийский национальный университет им. Л. Н. Гумилева – Нур-Султан , 2019.

В сборник включены доклады участников Пленарного и секционного заседания международной конференции. Тематика конференции посвящена проблемам современной экономики.

Материалы сборника предназначены для ученых, практических работников, преподавателей вузов, докторантов, магистрантов

Редакционная коллегия:

А.Б.Майдырова д.э.н., профессор; Шалболова У. Ж. д.э.н., профессор;
Рыспекова М. О., к.э.н., доцент; Шаяхметова Л. М. м.э.н., докторант.

ISBN 978-601-7308-07-0

СОДЕРЖАНИЕ

Natália Barinková BILATERAL TRADE RELATIONS BETWEEN SLOVAKIA AND KAZAKHSTAN IN IN THE CURRENT WORLD ECONOMY.....	12
Каштыякова Елена ВЛИЯНИЕГЕОПОЛИТИЧЕСИХ ИЗМЕНЕНИЙ НА СТРАТЕГИЮ ВНЕШНИХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ СЛОВЦКОЙ РЕСПУБЛИКИ.....	16
Marek Minárik ENVIRONMENTAL ASPECTS AND MODAL SPLIT IN THE TRANSPORT OF DANGEROUS GOODS IN THE EU	20
JOZEF ORGONÁŠ THE MACROECONOMIC ASPECTS OF FRANCHISING.....	26
Andrea Chlebcová CURRENT IMPACT OF GEOECONOMIC CHANGES ON THE WESTERN BALKAN REGION	29
Луптакова Анабела БЕЛАРУСЬ - МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ И РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИЕЙ	34
Агатаева А.А., Санаева Д. FINANCIAL POLICY OF KAZAKHSTAN AND ITALY.....	38
Асанов Ұ.Ш. ТУРИЗМОЛОГИЯНЫҢ ҒЫЛЫМ РЕТІНДЕГІ МАҢЫЗЫ	43
Агатаева А.А., Аманғали Д.Қ. СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ФИНАНСОВЫХ ПОЛИТИК АВИАПЕРЕВОЗЧИКОВ	48
Агатаева А.А., Жайык С. ANALISYS OF INSURANCE COMPANIES	53
Агатаева А.А., Есенова А.К. АНАЛИЗ ТЕЛЕКОММУНИКАЦИОННЫХ КОМПАНИЙ	57
Жомартова Г.С. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФАКТОРОВ, ПОВЫШАЮЩИЕ УРОЖАЙНОСТЬ ЗЕРНОВЫХ И КРУПЯНЫХ КУЛЬТУР	62
Рахимжанова Е.А. ФРАНЧАЙЗИНГ КАК НОВОЕ НАПРАВЛЕНИЕ РАЗВИТИЯ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РК	66

Сербаева А.К., Шамишева Н.К.	
ИННОВАЦИЯЛЫҚ МЕНЕДЖМЕНТ НЕГІЗІНДЕ БАСҚАРУШЫЛЫҚ ШЕШІМДЕРДІ ҚАБЫЛДАУ ТЕХНОЛОГИЯСЫНЫҢ МӘНІ	69
Несіпбай О.М.	
ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАҒЫ САЛЫҚТЫҚ ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ	75
Шаймерденова Т.С., Сарсембаева Д.Б.	
МИГРАЦИЯ ТРУДОВОГО КАПИТАЛА	80
Мисник О.В. Есенова Г.Ж.	
СИСТЕМА ФИНАНСИРОВАНИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В СЕЛЬСКОМ ХОЗЯЙСТВЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	82
Шамишева Н.К., Есжан А.Н.	
ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ ӘЛЕМДЕГІ САЯСИ ЭЛИТАЛАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ӘЛЕМДІК САЯСАТ ПЕН ЭКОНОМИКАДАҒЫ РӨЛІ	87
Мухамедғалиева Н.Н., Мадиярова Э.С.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНІҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫ	90
Аққозы Б.Т.	
КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫН СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСҚАРУ	94
Досматқызы А.	
МЕМЛЕКЕТТІК БІЛІК ОРГАНДАРЫНЫҢ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫН ТАЛДАУ	98
Жолжан Ә.М.	
ӨҢІРДІ СТРАТЕГИЯЛЫҚ БАСҚАРУ ӘДІСТЕМЕСІНІҢ ДАМУЫ.....	104
Молдашова М.	
ӨҢІРДІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫН МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ МЕН ФАКТОРЛАРЫ	110
Нурекеш Ж.Қ.	
БАСҚАРУДЫҢ ҰЙЫМДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ МӘНІ ЖӘНЕ ОНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫНА ӘСЕР ЕТУШІ ФАКТОРЛАР	116
Хасенова К.Қ., Бөрібекова М.Ж.	
АДАМИ КАПИТАЛ ТҮСІНІГІ ЖӘНЕ ОНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУДАҒЫ РӨЛІ	121
Шарафутдинова А.А., Аманжолов А.А.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҚАЗІРГІ КАДРЛЫҚ САЯСАТЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТКЕР ИМИДЖІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	126

Антонова Н.М., Дюсемалиева Н.М. К ВОПРОСУ ОБ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	131
Amerkhanova A.B., Murat A.A. COMPARATIVE ANALYSIS OF THEORIES OF MOTIVATION IN WESTERN MANAGEMENT	135
Алибекова А.Б. FOREIGN MODELS OF INTER-BUDGET RELATIONS	139
Мұратова А.Ә., Мадиярова Э.С. ИНТЕРНЕТТЕГІ ИННОВАЦИЯЛЫҚ МАРКЕТИНГТІК СТРАТЕГИЯЛАР ҚҰРАЛДАРЫ	145
Догалаков А.К., Уалиахметов А.Р. МАРЖИНАЛИЗМ И ЭТАПЫ РАЗВИТИЯ АВСТРИЙСКОЙ ШКОЛЫ МАРЖИНАЛИЗМА И ЕЕ СВЯЗЬ С СОВРЕМЕННОСТЬЮ.....	148
Примбетова С.Ч., Мухамбетова Д. Е. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСПКЕРЛІКТІ ДАМЫТУДА ЖАСТАР КӘСПКЕРЛІГІН ҚОЛДАУ МАҢЫЗДЫ МІНДЕТ	153
Шаимов А., Абдимомынова А.Ш. ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІҢ ЗАМАНАУИ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	158
Сәбитов Б.Ж. Бержанова А.М. АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ – НАРЫҚТЫҚ ЭКОНОМИКАНЫ ДАМЫТУДЫҢ БАСТЫ ҚҰРАЛЫ	163
Жолдасбек Б., Абдимомынова А.Ш. ЕҢБЕК НАРЫҒЫНЫҢ ГЕНДЕРЛІК АСПЕКТІЛЕРІ.....	168
Абдуллахан Ю.Т. «ЦИФРЛЫҚ ҚАЗАҚСТАН» БАҒДАРЛАМАСЫ ШЕҢБЕРІНДЕ ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІНІҢ АХУАЛЫ	172
Елберген Е.Ж., Казыбаев Б.О. ПРОБЛЕМАЛЫҚ ҚАРЫЗДАРМЕН ЖҰМЫС ІСТЕУДІҢ ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ТӘЖІРИБЕСІ.....	176
Zharaskhan Temirkhanov DEVELOPMENT OF PERFORMANCE AUDIT IN PUBLIC SECTOR	181
Конурбаева Ж.Т.; Ниязбекова А.Е. SOCIAL MEDIA MARKETING ТИІМДІ МАРКЕТИНГ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ .	186
Рахимбердинова М.У., Ниязбекова А.Е. ЖОО БРЕНД-СТРАТЕГИЯСЫН ҚҰРУДА КӨП ДЕҢГЕЙЛІ ТӘСІЛДІ ҚОЛДАНУ.....	190

Жұмабаева А.Т.	
ЖАҒАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ	194
Қуатұлы Қ., Рахимбердинова М.У.	
SMM-ді ПАЙДАЛАНУ АРҚЫЛЫ ӨҢІРДІҢ ТУРИСТІК ҚЫЗМЕТІН ЖЕТІЛДІРУ	200
Гиззатова А.И., Чудрова В.У., Садыкова Г.А., Ахметова Д.А.	
НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	205
Гиззатова А.И., Чудрова В.У., Садыкова Г.А., Талгатова З.Ж.	
РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	209
Молдабекова Г. Б.	
ӘЛЕУМЕТТІК КӨМЕК ЖӘНЕ ҚОЛДАУ ТУРАЛЫ ТҮСІНІК	212
Панзабекова А.Ж., Сабыр Н.С.	
РАЗВИТИЕ КОНЦЕПЦИИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ	216
Утарбаева Г.К., Тусупова А.Р.	
КӘСПОРЫННЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫ НЕГІЗІНДЕ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІН ЖЕТІЛДІРУ	223
Буртебаева А.А.	
ОЦЕНКА ПО СПРАВЕДЛИВОЙ СТОИМОСТИ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ПРОЗРАЧНОСТИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ	227
Бейсенова Л.З., Жахметова А.К.	
ОСОБЕННОСТИ БЮДЖЕТНОГО ПЛАНИРОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	232
Алтайбекова Ә.Ж.	
БАСҚАРУ ЕСЕБІНІҢ БАСҚАРУШЫЛЫҚ ШЕШІМ ҚАБЫЛДАУДАҒЫ РӨЛІ	238
Серікбаева Д.Т.	
ЕСЕПТІК АҚПАРАТ ӘДІСІМЕН АВС ӘДІСІН ҰСЫНУ МҮМКІНДІКТЕРІ	243
Жүніс А.Н.	
ІШКІ АУДИТ ЖҮЙЕСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	248
Иманбекова Р.М.	
БАСҚАРУ АҚПАРАТТЫҚ ҚҰРАЛЫ РЕТІНДЕ	255
Омурзакова А.К.	
АНАЛИЗ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ПОТЕНЦИАЛА ГОСУДАРСТВЕННО-ЧАСТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	261

Нұралина Қ.Т.	
ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ НАРЫҚТЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯСЫ.....	268
Жанбозова А.Б.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЭЛЕКТРОНДЫҚ КОММЕРЦИЯНЫҢ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	273
Букенбаева Л.С. Кодашева Г.С	
ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ КАЗАХСТАНА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	278
Алтыбаева Ш.М., Шамакова Н.Г.	
КЕДЕЙЛІК - ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІГІНІҢ ИНДИКАТОРЫ РЕТІНДЕ	283
Мерғалиева Л.И., Бердикулова С.Д.	
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПРИДОРОЖНОГО СЕРВИСА.....	289
Тлесова А.Б., Гарифуллина А.Б.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ САЛАСЫНДА МЕМЛЕКЕТТІК- ЖЕКЕ МЕНШІК ӘРІПТЕСТІКТІ ДАМУЫ	292
Мерғалиева Л.И., Шарафутдинова А.А. Газезова А.Е.	
ҚАЗАҚСТАННЫҢ СЫРТҚЫ САУДА ҚЫЗМЕТІН ҮНТАЛАНДЫРУДЫҢ АЛҒЫШАРТТАРЫ	300
Примбетова С.Ч.	
БАТЫС-ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ҚАЗІРГІ ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛЫ	304
Есенбайқызы І.	
ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК ТҮРҒЫН ҮЙ ҚОРЫНАН ЖАЛҒА ТҮРҒЫН ҮЙ БЕРУДІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	307
Татибеков Б.Н., Байдаирова К.Б.	
ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІҢ ДАМУЫ ҚАЗАҚСТАННЫҢ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКАСЫНЫҢ ӨСУІНІҢ ДРАЙВЕРІ РЕТІНДЕ.....	311
Шамишева Н.К., Сафаров А.Ж.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ИННОВАЦИЯЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУДЫҢ ҚАЖЕТТІЛІГІ	315
Жұмаділла Н., Слямпов Е.	
ТУРИЗМ ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫН МҰНАЙҒА ТӘУЕЛДІЛІКТЕН АЛЫП ШЫҒАР ЖОЛДАРДЫҢ БІРІ РЕТІНДЕ	320
Буланова Н.К., Батырғалиева О.В.	
ВНУТРИФИРМЕННАЯ ПОЛИТИКА ОПЛАТЫ ТРУДА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ	326

Төлепов Ә.Е.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЙМАҚТАРЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІН ТАЛДАУ.....	332
Нуржанова А. Н.	
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ ЖӘНЕ ҚОЛДАУ	336
Оспанов М.М.	
ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ СУЩНОСТИ «ДИВЕРСИФИКАЦИЯ» В СТРУКТУРНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКЕ ГОСУДАРСТВА.....	340
Мырзахмет М.К.	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ СТРУКТУРНЫХ ИЗМЕНЕНИЙ В ТЕХНОЛОГИЧЕСКОМ РАЗВИТИИ ПРОМЫШЛЕННОСТИ СТРАНЫ.....	345
Мокоев А.Н.	
ВНЕШНЯЯ И ВЗАИМНАЯ ТОРГОВЛЯ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ С СТРАНАМИ ЕАЭС	352
Искакова М.С.	
ИННОВАЦИЯЛЫҚ КӘСІПКЕРЛІКТІ МЕМЛЕКЕТТІК ҚОЛДАУ	355
Утегенов Е.К.	
ПРОБЛЕМЫ РЫНКА ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	360
Аманжол К.А., Пашкевич Р.А.	
ЗНАЧЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ УЧЕНИЙ МАРКСА НА СЕГОДНЯШНИЙ ДЕНЬ.....	364
Аскеев А.Г.	
О ВОПРОСАХ РЕАЛИЗАЦИИ ПОТЕНЦИАЛА ТУРИСТСКОЙ ОТРАСЛИ КАЗАХСТАНА С УЧЕТОМ ГЛОБАЛЬНЫХ ТРЕНДОВ	373
Тыныбаева Д.Н., Мустафин С.	
ОРГАНИЗАЦИЯ ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА СУБЪЕКТА КВАЗИГОСУДАРСТВЕННОГО СЕКТОРА	377
Аскербек М.Б.	
ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ РК И ПУТИ ЕЕ УЛУЧШЕНИЯ	383
Байтемирова М.А.	
ИННОВАЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В КАЗАХСТАНЕ	386
Мұқашева А.Е.	
ПРОБЛЕМЫ ОТРАСЛЕВЫХ ПРОГРАММ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ...	390

Зекенов Е.Н.	
ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ КАК ИНСТРУМЕНТ ВАЖНОЙ ПРЕДПОСЫЛКОЙ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ОТНОШЕНИЙ	397
Картаев Н., Жанабаева Ж.К.	
ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ В АГРАРНОМ СЕКТОРЕ КАЗАХСТАНА	401
Бейсембаев Адиль	
АНАЛИЗ ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ СЕВЕРО-КАЗАХСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ	405
Кузаиров О.	
СУБСИДИРОВАНИЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА ПАВЛОДАРСКОЙ ОБЛАСТИ	409
Шамбыл Қ.Ә. Карипова А.Т.	
ӘЛЕМДІК КЕҢІСТІКТЕГІ ЖӘНЕ ҚАЗАҚСТАН ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛ ДАМУЫНЫҢ ТЕНДЕНЦИЯСЫ	411
Абжанова А.Ж.	
МОДЕЛЬ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ СТРАТЕГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ	416
Уалиева М.А.	
ПРОБЛЕМЫ СОХРАНЕНИЯ И РАЦИОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ В РК.....	419
Цай Ж., Акылбек А., Саттарова А. Есенова Г.Ж	
АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В ГОРОДАХ: АЛМАТЫ И НУР-СУЛТАН.	421
Сунь Цинбинь , Рыспекова М.О.	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ И ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОГО КИТАЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	426
Ауезов Б.	
ИННОВАЦИЯНЫҢ ДАМУЫ МЕН БОЛАШАҒЫ	433
Малыбаева А.	
НАЛОГОВЫЕ ПРЕФЕРЕНЦИИ В ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	438
Садыкова Г.Т.	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ПОДХОДЫ К ОПРЕДЕЛЕНИЮ ЭКОНОМИЧЕСКОГО КОРИДОРА.....	441
Майдырова А.Б. , Васильева О.А	
АУТСОРСИНГ НА РЫНКЕ КАДРОВЫХ УСЛУГ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	446

Мукушев А.Б., Салимова Д.	
ҚАРЖЫ ПИРАМИДАСЫНЫҢ ІС-ӘРЕКЕТІН САНДЫҚ ӘДІСТЕР КӨМЕГІМЕН ЗЕРТТЕУ	456
Кудабаева Н.Б.	
ОБЗОР, АНАЛИЗ И АУДИТОРСКИЕ ПРОЦЕДУРЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ ПРАКТИКИ ФОРМИРОВАНИЯ И ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СУВЕРЕННЫХ ИНВЕСТИЦИОННЫХ ФОНДОВ	463
Жусанов.А.А.	
СУЩНОСТЬ СОВРЕМЕННОГО НЕОЛИБЕРАЛИЗМА	467
Кәрімова М.	
ШАРУАШЫЛЫҚ СУБЪЕКТІСІНІҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ МЕН АРТТЫРУ	470
Жампозова А.Е.	
ОБЕСПЕЧЕНИЕ КИБЕРБЕЗОПАСНОСТИ В ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ	475
Мынбай А.М.	
КЛАСТЕРНЫЙ ПУТЬ РАЗВИТИЯ ТУРИЗМА В КАЗАХСТАНЕ	481
Амантаева А.Н.	
БИЗНЕС И АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЕГО РАЗВИТИЯ В КАЗАХСТАНЕ	486
Тахтаева Р.Ш.	
ОСНОВНЫЕ ВИДЫ, ПОНЯТИЯ, НАПРАВЛЕНИЯ В ТУРИЗМЕ.....	489
Корабаев Б.С., Мухаметжанова Д.Ж., Имашева А.М.	
ОРГАНИЗАЦИЯ УЧЕТА ОБЕСЦЕНЕНИЯ АКТИВОВ В СООТВЕТСТВИИ С МСФО НА ПРЕДПРИЯТИЯХ РК	494
Zharaskhan Temirkhanov	
DEVELOPMENT OF PERFORMANCE AUDIT IN PUBLIC SECTOR.....	499
Тыныбаева Д. Н., Нурмухаметов Н. Н.	
МЕТОДИКА ВЫЯВЛЕНИЯ РИСКОВ, ИХ ОЦЕНКА, И ВОЗМОЖНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ИМИ, ПРИ ПРОВЕДЕНИИ ГОСУДАРСТВЕННОГО АУДИТА ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СУБЪЕКТОВ КВАЗИГОСУДАРСТВЕННОГО СЕКТОРА.....	504
Сәбитов Б.Ж., Бержанова А.М.	
АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ – НАРЫҚТЫҚ ЭКОНОМИКАНЫ ДАМЫТУДЫҢ БАСТЫ ҚҰРАЛЫ.....	510

Акжанов Ж. К.

ФОРМИРОВАНИЕ И ВИДЫ СТРАТЕГИЙ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....515

Насырова А.М., Исаева Б.К.

АНАЛИЗ МЯСНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН..519

Бюрабекова Л.В.

КАДРОВАЯ ОБЕСПЕЧЕННОСТЬ КАК ОСНОВА СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЭПИДЕМИОЛОГИЧЕСКОЙ СЛУЖБЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....524

Кәрімова М.

ШАРУАШЫЛЫҚ СУБЪЕКТІСІНІҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ МЕН АРТТЫРУ.....528

Шаяхметова Л. М.

РОЛЬ ТУРИСТСКОЙ ОТРАСЛИ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....533

Ибраева А.Б.

ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ КАК ВАЖНОГО ФАКТОРА РАЗВИТИЯ СТРАНЫ.....538

мүмкіндік береді. Яғни, ЖОО брендин позициялау процесін оның әлеуметтік-этикалық сипаттарын сипаттайтын координаттарда көрсетуге болады. Біз оларды ЖОО брендинің базалық платформасы ретінде қарастырамыз. Мұндай тәсіл Ж. Н. Капферердің ұсынымдарына негізделген. Брендтің негізгі ерекшеліктерін "бренд платформасы" деп аталатын жеке құжатта біріктіруді ұсынады.

Осылайша, біз ЖОО брендинің параметрлерінің бірегейлігі тек бірегей, қайталанбас және түсінікті ғана емес, сонымен қатар ЖОО-ның Әлеуметтік-этикалық, қоғамдық маңызы бар рөлін мазмұнды түрде растауы тиіс екендігін түсінеміз. Осыған орай, жоғары оқу орнының бренд-стратегиясын біз ЖОО брендинің әлеуметтік-этикалық құндылығын бірігіп құру ретінде қарастырып отырмыз, оны сәйкестендірудің, саралаудың және мақсатты аудиторияларға әсер етудің үздік тәжірибелерін қолдану негізінде.

Әдебиет

1. Аакер Д. Создание сильных брендов. М.: Изд. дом Гребенникова, 2003.
2. Бичун Ю.А. Управление брендами. СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2006.
3. Домнин В.Н. Маркетинг брендов. СПб.: Изд-во СПбГЭУ, 2014.
4. Капферер Ж.-Н. Бренд навсегда: создание, развитие, поддержка ценности бренда. М.: Вершина, 2006.
5. Лубков А. Учитель – не продавец услуг, а учение – не потребитель // Культура. 2016, декабрь.
6. Семёнов И.В. Место маркетинговой стратегии в системе стратегического маркетинга организации // Конференция по маркетингу. СПб., 2015. С. 137-145.
7. Томпсон А.А., Стрикленд А.Дж. Стратегический менеджмент. Концепции и ситуации для анализа. М.: Вильямс, 2006. 928 с.
8. Тульчинский Г., Терентьева В. Бренд-интегрированный менеджмент. Каждый сотрудник в ответе за бренд.

ЖАҒАНДАНУ ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ҰЛТТЫҚ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ АСПЕКТІЛЕРІ

Жұмабаева Ақерке Тұрланқызы, магистрант
ғылымы жетекші - Утарбаева Гульнара Кыдыргалиевана, э.ғ.к. доцент
Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық Университеті

Аңдатпа. Жаһандану жағдайында әлемдік экономикада болып жатқан инновация мен техникалық прогрестің дамуына байланысты сапалық өзгерістер, елдер, аймақтар, кәсіпорындар арасындағы бәсекелік күресті өршіктіре түсе отырып, өндірушілердің бәсекегеқабілеттілігін мемлекеттің күшіне айналуына ықпал жасайды. Мақалада жаһандану жағдайындағы ұлттық бәсекеге қабілеттілікті қалыптастырудың теориялық аспектілері қарастырылып отыр. Отандық және шетелдік ғалымдардың көзқарастарына талдаулар жасалды. Осыған орай, ұлттық бәсекегеқабілеттілік дегеніміз –

елдің даму бағытына қарай, экономиканың шектеулі ресурстарды тиімді пайдалана отырып, инновациялық технологияларды қолдануға негізделген, елді сапалы білім, дамыған әлеуметтік және өндірістік инфрақұрылым және экономикалық өсудің жоғарғы қарқындарымен қамтамасыз ете алу қабілеті.

Аннотация. Качественные изменения, связанные с развитием инновации техническим прогрессом, происходящие в мировой экономике в условиях глобализации, обостряют конкурентную борьбу между странами, регионами, предприятиями, способствуя тому, что конкурентоспособность производителей становится силой государства. В данной статье рассмотрены теоретические аспекты формирования национальной конкурентоспособности в условиях глобализации. Приведены и проанализированы теория и взгляды отечественных и зарубежных ученых, а также авторский подход к определению сущности национальной конкурентоспособности. Исходя из этого, национальная конкурентоспособность, по моему мнению, это способность экономики обеспечить страну с высокими темпами экономического роста, достигнутые на основе применения инновационных технологий, при эффективном использовании имеющихся ограниченных ресурсов, качественным образованием и развитой социальной и производственной инфраструктурой в зависимости от направления развития страны. Рассмотрены сути каждого уровня конкурентоспособности и факторов, способствующих к повышению уровня конкурентоспособности региона, предприятия, продукции, их взаимосвязи. Проанализированы основные и ключевые элементы, от которых зависит уровень конкурентоспособности предприятия, а также критерии оценки индекса глобальной конкурентоспособности, место и роль Казахстана в нем.

Abstract. Qualitative changes, associated with the development of innovation and technological progress in the world economy in the context of globalization, sharpen competition between countries, regions, enterprises, contributing to the fact that producers' competitiveness becomes a force of the state.

This article deals with theoretical aspects of national competitiveness in a globalizing world. The theory and views of domestic and foreign scientists are presented and analyzed, as well as the author's approach to the definition of national competitiveness. Accordingly, the national competitiveness, in our opinion, is the ability of the economy to provide the country with high rates of economic growth achieved through the application of innovative technologies, while making efficient use of the limited resources, quality education and social and industrial infrastructure, depending on the direction of the country. The authors examined the substance of each level of competitiveness and the factors contributing to increase of competitiveness of the region, businesses, products, their relationship. The main and key elements, that determine the competitiveness of enterprises, and a criteria for evaluating the global competitiveness index, the place and role of Kazakhstan in it are analyzed.

Кілт сөздер: ұлттық бәсекегеқабілеттілік, аймақтық бәсекегеқабілеттілік, кәсіпорынның бәсекегеқабілеттілігі, өнімнің бәсекегеқабілеттілігі, инновация, экономикалық өсу қарқыны.

Ключевые слова: национальная конкурентоспособность, региональная конкурентоспособность, конкурентоспособность предприятия, конкурентоспособность продукции, инновация, темпы экономического роста.

Keywords: national competitiveness, regional competitiveness, enterprise competitiveness, product competitiveness, innovation, economic growth.

Қазіргі уақытта ұлттық бәсекегеқабілеттілік ұғымы кез келген елдің дамуының басты көрсеткіші болып табылады. Жаһандану үрдістері нәтижесінде әлем мемлекеттерінің басым көпшілігі әлемдік нарықтардағы ұлттық бәсекегеқабілеттілікке көп көңіл аударуда.

Осыған дейін Елбасымыз Үкіметтің алдына Қазақстанды әлемнің бәсекеге ең қабілетті 50-елдер қатарына қосуды міндеттеп қойған болатын. Ал Қазақстан Елбасшысының Жолдауы барысында мемлекетіміздің алдына жаңа асу – осы дүниежүзілік абыройлы «жарыста» 30-қатарға көтеріліп, 2050 жылға қарай әлемнің ең дамыған 30-мемлекеттері санына қосылуды қойып отыр.

Осыған орай, Қазақстанда бәсекеге қабілетті ұлттық экономика қалыптастыру мен ұлттық бәсекеге қабілеттіліктің мәнін анықтау үшін отандық және шетелдік ғалымдардың көзқарастары мен теорияларын кешенді әрі жүйелі түрде қолдану қажеттілігі туындайды. Көптеген жылдар ішінде, бәсеке мен бәсекеге қабілеттіліктің мәнін зерттеуші ғалымдар түрлі қағидаларды анықтап, сондай-ақ әрқайсысы түрлі көзқараста бәсекеге қабілеттіліктің қайнар көздері мен факторларын ұсынды.

Экономикалық әдебиеттерде бәсекеге қабілеттілікке түрлі анықтамалар келтіріледі. Мәселен, ресейлік профессор Л.С.Бляхман: «Бәсекеге қабілеттілік – бұл тауарлар мен қызмет түрлерінің әлемдік немесе ұлттық (егер басқа елдерден импорт мүмкін емес немесе қиын болса) нарықтарының берілген сегментінде жасалған қосымша құн үлесін қалыпты ұстап тұру және көбейте алу қабілеті, өзінің бәсекелік артықшылықтарын дамыту және тиімді пайдалана алу қабілеті» деп анықтама береді. Және мұнда ол, ғаламдық, ұлттық және аймақтық деңгейлердегі бәсекеге қабілеттіліктің негізгі нысанына бүтіндей саланы емес, өзара алмастырылатын тауарлар мен қызметтер, баламалы өндіріс технологиялары, өткізу мен сатудан кейінгі қызметтер ұсынылатын, мезаэкономикалық кешендер әрекет ететін, саларалық кластерлер құрылу шегінде жаңа өнім жасалатын, шикізаттан соңғы өнімге дейінгі – бүкіл технологиялық цикл, әрі өнімді сатқаннан кейінгі, оны тұтыну барысындағы талап, қажеттіліктерді қанағаттандыру жүзеге асатын нарық сегментін жатқызады. Бәсекеге қабілеттілікті бағалаудың құндық көрсеткіші ретінде еңбек өнімділігін атайды. У.Б. Баймұратовтың ойы бойынша: «Ұлттық экономиканың бәсекеге қабілеттілігі, экономикалық жүйенің бәсеке жағдайында, тауарлар мен қызмет түрлерінің ішкі және сыртқы нарықтарында адамдардың материалды және рухани қажеттіліктерін халықаралық экологиялық стандарттарды қадағалай отырып қанағаттандыра алу қабілеті». Бәсекеге қабілеттілік елдің түпкі мақсаты емес, тек өмір сүру сапасын жақсарту

құралы екенін, әрі экономиканың адамдардың денсаулығына зиян келтіретін тауарлар мен қызмет түрлерін өндіре алу қабілетін гуманитарлық тұрғыда бәсекеге қабілеттілік ұғымына қарсы екенінде атап көрсетеді.

Академик К.А. Сағадиев бәсекеге қабілеттілікті әрбір елдің жоғары әрі тұрақты экономикалық өсу қарқынын қамтамасыз ете алу қабілетімен анықтайды. Оның анықтамасының профессор Л.С. Бляхманнан айырмашылығы, К.А. Сағадиев еңбек өнімділігін бәсекеге қабілеттіліктің негізгі нысаны ретінде емес, бәсекеге қабілеттіліктің индексын анықтаушы факторы ретінде қарастыруында болып тұр. Бәсекеге қабілеттілік әрі қуатты талдаушы құрал, себебі осы көрсеткіш арқылы әрбір елдің жай-күйін білуге, әрі саяси құрал, себебі бәсекеге қабілеттілік бір мезгілде қоғамның демократиялық дамуымен өмір сүрудің жоғары стандарттарын қамтамасыз етеді, деп атап көрсетеді.

Профессор Р.А. Фатхутдинов, бәсекеге қабілеттілікті субъектінің дәл сол мезгілдегі, нақты бір нарықта көшбасшы бола алу қабілетімен, бәсекелестер мен бақталастықта жоспарланған мақсаттарға жету жолында, өзінің бәсекелестік артықшылықтарын, басқарылатын нысанның артықшылықтарын басқара алу қабілетімен анықтайды. Бәсекеге қабілеттілікті ол стратегиялық (ұзақ мерзімдік, нысанға немесе жүйеге енуде), тактикалық (қысқа мерзімдік, нысан үдерісінде) және шұғыл (ағымдағы уақыттағы нарықта) деп бөледі.

Ұлттық бәсекеге қабілеттілік дегеніміз, менің ойымызша, елдің даму бағытына қарай, экономиканың шектеулі ресурстарын тиімді пайдалана отырып, инновациялық технологияларды қолдануға негізделген, елді сапалы білім, дамыған әлеуметтік және өндірістік инфрақұрылым және экономикалық өсудің жоғарғы қарқындарымен қамтамасыз ете алу қабілеті. Табиғи ресурстардың шектеулігі, оларды тиімді пайдаланумен қатар, инновацияға негізделген экономикаға көшу қажеттілігін тудырады.

Адами инновацияның қайнар көзі мен қозғаушы күші. Сондықтан, елдің инновациялық дамуы адам еңбегінің, оның ғылыми ағартушылық деңгейінің тікелей нәтижесі болып табылады.

Ұлттық бәсекеге қабілеттілік өте кең ұғым, ол бәсекеге қабілеттіліктің түрлі деңгейлерінің әсерінен құралып, экономиканың түрлі субъектілерінің тиімді шаруашылық қызметтерінің нәтижесі болып табылады. Сондықтан, экономиканың маңызды субъектісі ретіндегі кәсіпорындардың нарықтық экономикадағы бәсекелік артықшылықтарын қалыптастыруға ықпал ететін факторларды бағалап, олардың жаңа жағдайларда әрекет ету ерекшеліктерін қарастырудың маңызы зор.

Сонымен, бәсекеге қабілеттілік категориясын бірнеше деңгейлерде қарастыруға болады:

- I деңгей – өнімнің бәсекеге қабілеттілігі: бұл сол нарықтағы балама тауарлармен тең түсуге ықпал ететін, тауардың сапалық және құндық қасиеттерін бойына жинайтын, сондай-ақ, тұтынушылардың талаптарымен сұранысын қанағаттандыруда бәсекелесінің тауарына қарағанда қандайда бір артықшылықтарға ие бола алатын, тауалар мен қызмет түрлерінің қасиеті.

- II деңгей – кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігі: кәсіпорынның өндірісінің экспортқа бағытталуынан, материалдық капиталды тиімді

пайдалану мен сату көлемінен, сыртқы ортаның өзгеруіне жылдам бейімделуі мен даму қабілетінен, сондай-ақ, еңбек ресурстарының жоғарғы даму деңгейінен, қойылған мақсаттың орындалуына жетелейтінен жоғары буын жетекшілері мен бизнестің қаржылай қамтамасыз етілуінен тәуелді; кәсіпорынның шығаратын өнімінің бәсекеге қабілеттілігіне қарай нарықтағы (ішкі және сыртқы) алатын үлесінің дәрежесі.

- III деңгей – аймақтың (саланың) бәсекеге қабілеттілігі: аймақтық органдардың жеткілікті табиғи шикізат ресурстары (климат, географиялық жағдай), еңбек ресурстары және олардың біліктілігі, ғылыми, басқарушылық әлеуеті, өндірістік базасы, сондай-ақ, кәсіпкерлік климат, жұмысшы күші құны, осы аймақтың инфрақұрылымы сияқты бәсекелік артықшылықтарды пайдалана отырып, бизнес ортаға инвестициялар тарту, экономиканың басым салаларын, инфрақұрылымдар мен шағын бизнесті дамыту арқылы, тұрғындардың өмір сүру деңгейін көтеру қабілеті. Бұл кезде аймақ нарық кеңістігінде басымшылық жағдайға ие бола отырып, өндірістік күштерін дамыту мен шаруашылықты аймақтық ұйымдастырудан жоғары пайда алуға мүмкіндік алады.

- IV деңгей – елдің немесе ұлттық бәсекеге қабілеттілік: экономикалық (адами, табиғи және қаржы ресурстары, капитал, ғылыми-ақпараттық әлеует, инфрақұрылым), әлеуметтік (өмір сапасы факторлары) және саяси (ақша-несие, фискал саясаты, инвестициялық тартымдылық, елдегі саяси тұрақтылық) факторлармен берілетін, ішкі және сыртқы нарықтардағы жағдайы мен динамикасын сипаттайтын көрсеткіштер арқылы бейнеленетін елдің жай-күйі.

Бәсекеге қабілеттіліктің бұл деңгейлері арасында тығыз байланыс пен тәуелділік бар. Оларды деңгейлер иерархиясы түрінде көрсетуге болады: өнім – кәсіпорын – аймақ – ұлттық экономика.

Өнімнің бәсекеге қабілеттілік деңгейі кәсіпорынның бәсекелік қабілеттілік деңгейін анықтайтын негізгі элемент болып табылады. Себебі, кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілігін бағалау, оның тауарын басқа фирмалардың көпшілік арасында жоғары деңгейде бағаланған және дәл сол уақыт кезеңінде жоғары бәсекелік қабілетке ие болған, өнімдерімен салыстыру негізінде жүргізіледі.

Кәсіпорынның бәсекеге қабілеттілік деңгейін анықтайтын басқа шешуші элемент кәсіпорынның өзі, яғни оның басқарушылық әлеуеті, өндірісті ұйымдастыру әдістері, өндірістік база, техникалық деңгейімен оны пайдаланудан келетін экономикалық тиімділігі мен өнімнің өзіндік құны болып табылады.

Аймақтың бәсекеге қабілеттілік деңгейі оның аймақтық органдарының бизнес ортаға инвестициялар тарту арқылы осы аймақтың кәсіпорындарына қаржылай және басқалай қолдаулар көрсетулері, тұрғындарының өмір деңгейі мен білім сапасын жақсарту отырып, табиғи ресурстар мен климаттық жағдайлар, еңбек ресурстарымен, олардың біліктілігі, ғылыми, басқарушылық әлеуеті, осы аймақтың дамыған инфрақұрылымы сияқты бәсекелік артықшылықтарын дұрыс пайдалана алу қабілетімен анықталады.

Ұлттық бәсекеге қабілеттілік деңгейіне орта мерзімдік перспективада тұрақты болатын, елдің аймақтары мен институттары көрсеткіштерінің ұлттық

экономикалар бәсекеге қабілеттілігін бағалау рейтингісінің критерийларына сәйкес келетін жай-күйі.

Жаһандық бәсекеге қабілеттілік Индексі, алғаш рет 2004 жылы жарияланған, 12 көрсеткіштен тұратын - «Институттар сапасы», «Инфрақұрылым», «Макроэкономикалық тұрақтылық», «Денсаулық және бастауышта білім беру», «Жоғарғы білім беру және кәсіптік дайындық», «Тауарлар мен қызмет көрсету нарықтарының тиімділігі», «Қаржы нарығының дамуы», «Технологиялық деңгей», «Нарық көлемі», «Компанияның бәсекеге қабілеті», және «Инновациялық әлеует» бағалау критеріі болып табылады.

Профессор К.Б. Бердалиевтің ойы бойынша, «Бәсекеге қабілеттілікті кешенді қарастыру керек, себебі ол өзін тек өндіріспен айналымда ғана емес, сонымен бірге қоғамдық қызметтер аясында, соның ішінде интеллектуалдық меншікті көрсетеді, ал соңғысы бәсекеге қабілеттің күрделі және шешуші негізін құрайды» дейді. Кәсіпорын үшін, адами ресурс басты әлеуеттік мүмкіншілік, себебі, оның кәсіби сапасының арқасында, адам жасайтын еңбек өнімділігі бәсекеге қабілеттіліктің шешуші элементіне айналады.

Еңбек өнімділігін елдегі білім деңгейі мен сапасы, сондай-ақ кәсіпорынның персоналды оқыту, жұмысшылардың біліктілігін арттыру жөніндегі өзінің шешімдері және менеджменттің тиімді жүйесін құру сияқты түрлі факторлар анықтайды.

Кез келген саланың бәсекеге қабілеттілігін дамыту ішкі және сыртқы факторлардың үйлесімді кешенін құру арқылы қол жеткізіледі. Ішкі факторлар кәсіпорынның өзіне тәуелді, даму басымдығы қаншалықты дұрыс таңдалуынан, оның қызметінің сәтті болуы анықталады. Сыртқы факторлар, кәсіпорынға тәуелсіз, олар мемлекет пен нарықтың әсерінен құралады.

Осыған байланысты кәсіпорынның бәсекеге қабілетінің деңгейінің артуына әсер ететін басты факторларды анықтауға болады:

- өндірістің ұйымдық-басқарушылық, материалдық-техникалық, логистикалық деңгейлері;
- маркетинг деңгейі, жарнаманы, кәсіпорынның ақпараттық қамсыздандырылуын қоса алғанда тауарды жылжытуға шығындар;
- тұтынушылардың талаптарына, техникалық шарттар мен стандарттарға, және ең бастысы экология тұрғысынан нормативтік талаптарға сәйкес келетін өнімнің сапасы;
- кепілдемемен қамтамасыз ету, тауарды жеткізу мерзімі (өңдеу, жасау, сату), сервисті ұйымдастыру;
- өндірушінің имиджі, бренд жасау, сауда маркасы, өнімінің авторлық құқығы;
- кәсіпорын шығаратын тауарға деген ішкі және сыртқы тұтынушылардың сұраныс көлемі, яғни өнімнің экспортқа бағытталуы;
- өнімді сатып алушы жақтың персоналдық оқытуды қамтамасыз ету;
- кәсіпорынның тауарға беретін кепілдеме мерзімі, тауардың өзіндік құны мен сату бағасы, төлем шарттары;
- өнімнің инновациялық сипаты, тауар немесе қызмет түрінің жаңашылдығы, сондай-ақ нақты нарықта шығарған тауардың өзектілігі;
- тұтынушының тауар (қызмет түрі) жайында хабарлылығы;

- елдің макроэкономикалық саясаты.

Қорыта келгенде, кез келген салада шаруашылық субъектілердің қызмет етуі мен бәсекеге қабілеттілік деңгейін анықтаушы факторлар арасындағы ең маңыздысы бизнестің дамуына, яғни дамыған нарықтық инфрақұрылым, жағымды фискалдық және ақша-несие саясаттары сияқты, жалпы экономикалық жағдай жасаушы мемлекеттік реттеу болып табылады. Дегенмен де, менің ойымызша әлемдік бәсекеге қабілеттілікке қол жеткізу үшін кәсіпорындардың өз әрекеттерінің маңызы басымырақ. Кәсіпорын – бұл экономиканы бәсекеге қабілетті етуші нағыз күш. Сондықтан, үкімет өзінің макроэкономикалық құралдарымен экономиканың дамуына немесе керісінше, әсер ете алғанымен де, осы елде жұмыс жасаушы кәсіпорындардың өз әрекеттері мен стратегиясынсыз, елді бәсекеге қабілетті ете алмайды.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. К.А. Сагадиев, А.М. Сейткадиева, Г.Ж. Нурмуханова Конкурентоспособность национальной экономики: организационно-экономический механизм формирования казахстанской модели: Монография./.: Университет Международного бизнеса. Алматы, 2006
2. Қазақстан Республикасы Президенті - Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың ««Қазақстан-2050» Стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Қазақстан халқына Жолдауы
3. Л.С. Бляхман, А.А. Абишев. Конкурентоспособность: теория, методология, практика. Алматы, Экономика, 2008
4. Сабден О. Конкурентоспособная экономика и инновации: Монография. – Алматы, 2009.-152б

SMM-ДІ ПАЙДАЛАНУ АРҚЫЛЫ ӨНІРДІҢ ТУРИСТІК ҚЫЗМЕТІН ЖЕТІЛДІРУ

Қуатұлы Қ.

Рахимбердинова М.У.

Восточно-Казахстанский государственный
технический университет имени Д. Серикбаева,
Республика Казахстан, г. Усть-Каменогорск

Андатпа. Мақалада Қазақстандағы туристік қызметтерді дамыту аспектілері, сондай-ақ оның перспективалық бағыттарына негізделген Шығыс Қазақстан облысындағы туристік кластердің жай-күйі қарастырылған. Туризмді дамытудағы маркетингтің рөлі оның сипаттамаларының және туристік қызметтің ерекшеліктерінің ажырамас бөлігі болып табылады.

Аннотация. В статье рассмотрены аспекты развития туристских услуг в Казахстане, а также рассмотрено состояние туристского кластера в ВКО, на основе перспективных направлений его развития. Роль маркетинга для развития туризма является неотъемлемой частью ее характеристики и для его особенности туристской деятельности.